

Portefeuillehouder
H.P. Mittendorff

Datum raadsvergadering
29 november 2007

Datum voorstel
16 oktober 2007

Agendapunt

Onderwerp
Plannen voor onderwijshuisvesting 2007-2016

De raad wordt voorgesteld te besluiten:

1. het Integraal Huisvestingsplan vast te stellen, waarbij over de uitvoering van de scenario's nog geen uitspraak wordt gedaan;
2. in principe akkoord te gaan met de voorgestelde maatregelen om binnen de financiële kaders van het Integraal Huisvestingsplan te blijven;
3. een krediet van respectievelijk € 90.720,-- en € 118.329,-- beschikbaar te stellen voor de Groen van Prinstererschool te De Bilt en de Bosbergschool te Hollandsche Rading voor het realiseren van onderwijskundige vernieuwing in 2007;
4. de geraamde onderhoudskosten voor de gymnastieklokalen voortaan ten laste te brengen van de Reserve meerjarig preventief onderhoud gymnastieklokalen.

Inleiding

In het Integraal Huisvestingsplan onderwijs gemeente De Bilt 2007 (hierna: IHP) is het kader neergelegd voor een beleids- en planmatige benadering van de onderwijshuisvesting. Het informeert over de beschikbare voorzieningen en de omvang van de noodzakelijke voorzieningen in de onderwijshuisvesting in de komende tien jaar.

In oktober 2005 hebben wij de opdracht verstrekt om een IHP en Meerjarig Onderhoudsplan (hierna: MOP) op te stellen. Het plan is in samenwerking met schoolbesturen tot stand gekomen en aan u gepresenteerd tijdens de vergadering van uw commissie voor Burger en Bestuur op 15 mei 2007. Wij hebben daarbij aangegeven dat de uitkomst van het IHP zou worden betrokken bij de opstelling van de begroting 2008.

In het IHP zijn drie onderdelen te onderscheiden: vastgelegde middelen, nieuwe investeringen en scenario's. Inmiddels is duidelijk dat de gemeentebegroting de ruimte biedt om het IHP zoals dat voor u ligt uit voeren (zie kosten, baten en dekking). Dat betekent, dat de vastgelegde middelen kunnen worden gedekt en de nieuwe investeringen kunnen worden gefinancierd. De vijf scenario's die in het plan worden genoemd, zijn in financiële zin nog niet meegenomen (zie rubriek Argumenten, sub 1.2).

Om binnen de budgettaire kaders te blijven moet wel de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs worden aangepast (zie rubriek Argumenten, sub 2).

Voor verdere inhoudelijke informatie verwijzen wij u naar het IHP.

Beoogd effect

Het bepalen van een beleidskader voor de onderwijshuisvesting.

Argumenten

1.1 Met de schoolbesturen is overeenstemming bereikt.

Samenwerking met en tussen de schoolbesturen is van belang voor dit proces. Dat blijft niet alleen beperkt tot het voorbereidingsproces, maar moet ook gelden voor de implementatie. Elk schoolbestuur is geraadpleegd voor de inventarisatie, vervolgens is een ieder in de gelegenheid gesteld om te reageren op de verwerking van de gegevens. Dan wel tijdens de vergadering van de bijeenkomst van het bestuurlijk overleg (BOOG) van 13 februari 2007 (zie bijgevoegd verslag), dan wel schriftelijk. Wij hebben geen negatieve reacties ontvangen.

1.2 De scenario's moeten verder worden uitgewerkt.

Op basis van de inventarisatie, de knelpuntenanalyse, de visies en wensen van de schoolbesturen en schooldirecties en de beleidsvoorkeuren van de gemeente zijn enkele toekomstscenario's ontwikkeld. Ter onderbouwing van deze scenario's zijn enkele stedenbouwkundige studies gedaan en zijn indicatieve investeringsramingen opgesteld. Deze toekomstscenario's moeten er mede toe leiden dat de bestaande en/of toekomstige knelpunten worden opgelost en de kwaliteit van de onderwijshuisvesting verder wordt geoptimaliseerd. De scenario's zijn slechts globaal bekeken. Voordat deze eventueel verder kunnen worden ontwikkeld zullen in de komende jaren eerst haalbaarheidsonderzoeken moeten worden uitgevoerd. Het financieel resultaat van deze scenario's, zoals in het IHP geraamd hebben wij daarom niet verwerkt in onze meerjarenraming.

2. Het is mogelijk om binnen de financiële kaders van het IHP te blijven.

Hiervoor is al aangegeven dat het IHP past binnen de financiële kaders zoals neergelegd in de begroting. Om dit te kunnen blijven bewerkstelligen is het evenwel noodzakelijk (argument 2.1) en wenselijk (argumenten 2.2 en 2.3) dat er enkele maatregelen worden getroffen.

2.1 Vergoedingen kunnen worden gebaseerd op normbedragen in plaats van op offertes.

De in het IHP gehanteerde bedragen zijn waar mogelijk gebaseerd op de normbedragen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. In de "Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente De Bilt 2007" is echter opgenomen dat wij voor een groot aantal voorzieningen niet uitgaan van normvergoedingen, maar van vergoedingen op basis van offertes. In de praktijk overstijgen de vergoedingen veelal de normbedragen. Wij zijn voornemens om, na overleg met de schoolbesturen, u voor te stellen de verordening op dit punt aan te passen, dat wil zeggen in de verordening voortaan uit te gaan van normbedragen.

2.2 De mogelijkheden voor in- en uitwoning kunnen worden verruimd.

In bijlage 6 van de "Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs De Bilt 2007" is aangegeven dat slechts in uitzonderingsgevallen gebruik gemaakt kan worden van in- en uitwoning. Dat wil zeggen, gebruik maken van elkaars ruimten. Wij menen dat deze mogelijkheden moeten worden verruimd met het oog op een efficiënter ruimtegebruik. Ook hiervoor is een aanpassing van de verordening nodig. In het IHP is overigens geen rekening gehouden met in- en uitwoning.

2.3 Het aantal basisschoolleerlingen uit omliggende gemeenten voor Biltse basisscholen kan worden teruggedrongen.

Wij ontvangen binnen de Algemene Uitkering Gemeentefonds een bijdrage om de kosten voor onderwijshuisvesting te dekken. Voor het Speciaal en Voortgezet (speciaal) Onderwijs wordt deze bijdrage gebaseerd op het werkelijk aantal leerlingen dat deze scholen bezoekt. Dit in tegenstelling tot de basisscholen. Bij het basisonderwijs wordt het aantal inwoners van De Bilt in deze leeftijdsgroep als maatstaf gehanteerd. Met andere woorden, wij ontvangen geen bijdrage voor leerlingen die van buiten de gemeente De Bilt een Biltse basisschool bezoeken.

Uit onderzoek blijkt dat een groter aantal leerlingen van buiten de gemeentegrenzen een Biltse basisschool bezoekt, dan omgekeerd. Het saldo bedraagt circa 350 leerlingen. Wij hebben berekend dat daarmee jaarlijks een bedrag van ruim € 150.000,- gemoeid is.

Wij willen trachten met buurgemeenten overeenstemming te bereiken over het doorsluizen van een vergoeding voor deze leerlingen.

Met een aantal basisscholen hebben wij inmiddels al een convenant afgesloten waarbij wij hebben afgesproken dat leerlingen van buiten de gemeente worden geweigerd, indien de huisvestingscapaciteit te gering is. Op deze weg willen wij doorgaan.

3. *Als de Bosbergschool en Groen van Prinstererschool eerder gebruik maken van de vergoeding onderwijskundige vernieuwing dan gepland, kan een ruimteprobleem worden opgelost.*

De Bosbergschool te Hollandsche Rading heeft met ingang van het schooljaar '07-'08 een acuut ruimteprobleem. Volgens de leerlingenprognose duurt deze situatie slechts één jaar.

Gebruikelijk is dat in een dergelijke situatie verwezen wordt naar leegstand in de buurt. Echter, in Hollandsche Rading is geen school voorhanden. Verwijzing naar een school in Maartensdijk is in onze ogen niet aan de orde.

De Groen van Prinstererschool te De Bilt heeft eveneens een huisvestingsprobleem voor de korte termijn. Niet in oppervlakte, maar in functionele ruimte.

Beide scholen hebben formeel geen recht op uitbreiding. In overleg met beide schoolbesturen komen wij tot het volgende voorstel. In het IHP staat voor respectievelijk 2010 en 2009 een uitgave gepland voor onderwijskundige vernieuwing. Door deze uitgave thans (in 2007) in te zetten kan het ruimteprobleem worden opgelost en zijn beide scholen daarna aangepast aan de onderwijskundige ontwikkelingen.

Het is gebruikelijk dat een dergelijk verzoek wordt betrokken bij het huisvestingsprogramma.

Echter, het proces rond het huisvestingsprogramma 2008 is inmiddels zover gevorderd dat deze onderwerpen er niet bij betrokken kunnen worden.

- 4.1 *Het benutten van de Reserve voor meerjarig preventief onderhoud gymnastieklokalen heeft een gunstig effect op de Reserve onderwijshuisvesting.*

Tegelijk blijft de reserve voor het meerjarig preventief onderhoud van gymnastieklokalen op voldoende niveau. (Zie rubriek "Kosten, baten en dekking", sub 3b).

Kanttekeningen en alternatieven

- 1.1 *Een bezuiniging op het Integraal Huisvestingsplan is niet verantwoord.*

Het IHP zoals wij u dit thans aanbieden is tot stand gekomen in overleg met de Biltse schoolbesturen. De kernbegrippen daarbij waren: soberheid en doelmatigheid. Een bezuiniging op het IHP tast in onze beleving de kwaliteit onevenredig aan.

- 1.2 *Een zwaardere belasting van de gemeentebegroting is niet wenselijk.*

Een andere mogelijkheid is, het IHP uit te voeren zonder de reserve te verlagen. De consequentie hiervan is, dat de gemeentebegroting structureel met € 280.000,-- zwaarder wordt belast. Wij achten dat niet wenselijk.

Aanpak/ Uitvoering

Na de vaststelling van het IHP en het MOP zullen wij met de schoolbesturen duidelijk communiceren dat er rechten en plichten aan deze vaststelling vastzitten. Dat betekent dat over en weer in de gaten gehouden wordt of een ieder de afgesproken activiteiten ook daadwerkelijk uitvoert. Het streven is erop gericht dat er duidelijkheid komt en blijft op de kwaliteit en de kosten van de onderwijshuisvesting.

Verder zullen wij in overleg treden met de schoolbesturen over de aanpassing van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (zie rubriek Argumenten, sub 2) en over het vervolg op deze plannen. Wij gaan de mogelijkheden onderzoeken om meer bouwkundige activiteiten in gezamenlijkheid voor te bereiden en uit te voeren (en te controleren), waardoor de efficiency en de professionaliteit wordt vergroot.

In de loop van 2008 verwachten wij u een voorstel tot aanpassing van de verordening voor te leggen.

Wij merken het IHP aan als een investeringsplan. In de programmabegroting 2008 is vastgelegd hoe wij over de activering en over de voortgang van de verschillende investeringen communiceren. Investeringen zullen in de meerjarenramingen worden meegenomen en wij zullen u over de voortgang van het IHP door middel van de Voor- en Najaarsnota op de hoogte houden (zie rubriek "Evaluatie").

Communicatie

Wij zullen de schoolbesturen schriftelijk op de hoogte brengen van uw besluit. Daarbij zullen wij de zaken belichten zoals wij dat hebben aangegeven in de rubriek "Aanpak/uitvoering".

Evaluatie

Wij gaan het IHP en de MOP's jaarlijks evalueren en betrekken bij de vastgestelde Planning & controlcyclus.

Kosten, baten en dekking

Voor de gehele planperiode (2007-2016) worden de totale kosten voor het IHP + MOP geraamd op € 43.300.000,--. Aan beschikbare dekkingsmiddelen vanuit de begroting is hiervoor € 37.500.000,-- beschikbaar. De Reserve onderwijshuisvesting heeft op 1 januari 2007 een positieve stand van € 4.000.000,--.

Bij de begroting voor 2008 is voorgesteld om jaarlijks € 300.000,-- toe te voegen aan de Reserve onderwijshuisvesting. Voor de gehele planperiode is levert deze toevoeging een bedrag op van € 2.700.000,--. De totale dekking bedraagt daardoor € 44.200.000,-- en is dus voldoende om het volledige plan te kunnen realiseren.

Tot op heden worden de onderhoudskosten voor de gymnastieklokalen betaald uit de Voorziening MOP. Er is echter nog een Reserve meerjarig preventief onderhoud gymnastiekaccommodaties. De omvang van deze reserve is groot genoeg om de onderhoudskosten te kunnen bekostigen. Vandaar dat wij u tevens voorstellen om de onderhoudskosten voor de gymnastieklokalen voortaan ten laste te brengen van de Reserve meerjarig preventief onderhoud gymnastiekaccommodaties.

Verdere doorrekening na 2016 geeft aan dat het plan bij ongewijzigde uitvoering doorgezet kan worden. De vrije ruimte in de Reserve onderwijshuisvesting is op 31 december 2016 voldoende van omvang om het nadelige saldo van lasten (dalende ontwikkeling) en dekkingsmiddelen (blijven ongeveer gelijk in omvang) op te vangen. Na vier à vijf jaar zijn deze componenten aan elkaar gelijk en hoeft de reserve niet meer gebruikt te worden voor dit plan. Na deze periode wordt het saldo van de lasten en dekkingsmiddelen voordelig, hetgeen ten gunste komt van de Reserve onderwijshuisvesting. Hiermee zouden dan de lasten van een nieuw plan gedekt kunnen worden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt,
de secretaris, de burgemeester,

drs R.A.K. Huijbregts

A.J. Gerritsen

Bijlagen bij het raadsvoorstel

Meegezonden bijlagen	<ol style="list-style-type: none">1. verslag BOOG d.d. 13 februari 2007;2. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente De Bilt 2007: Vanwege de omvang, is PER RAADSFRACHTIE EEN EXEMPLAAR van het plan beschikbaar gesteld.
Stukken ter inzage	<ol style="list-style-type: none">1. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente De Bilt 2007;2. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente De Bilt, vastgesteld bij raadsbesluit van december 2001.
Geheime stukken ter inzage (conform art. 25 Gemeentewet)	n.v.t.

Contactambtenaar: heer W. Ruiterkamp, T (030) 2289552, E RuiterkampW@debilt.nl

De raad van de gemeente De Bilt;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 oktober 2007, met het onderwerp Plannen voor onderwijshuisvesting 2007-2016;

overwegende dat het wenselijk is om een beleidskader vast te stellen voor het instandhouden en ontwikkelen van de onderwijshuisvesting;

gelet op de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente De Bilt 2007;

- BESLUIT:**
1. het Integraal Huisvestingsplan vast te stellen, waarbij over de uitvoering van de scenario's nog geen uitspraak wordt gedaan;
 2. in principe akkoord te gaan met de voorgestelde maatregelen om binnen de financiële kaders van het Integraal Huisvestingsplan te blijven;
 3. een krediet van respectievelijk € 90.720,-- en € 118.329,-- beschikbaar te stellen voor de Groen van Prinstererschool te De Bilt en de Bosbergschool te Hollandsche Rading voor het realiseren van onderwijskundige vernieuwing in 2007;
 4. de geraamde onderhoudskosten voor de gymnastieklokalen voortaan ten laste te brengen van de Reserve meerjarig preventief onderhoud gymnastieklokalen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 november 2007,

de raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

mr drs J.L. van Berkel

A.J. Gerritsen